

LOS VOLUNTARIOS DE S'ILLA DEL REI

EL NUEVO LIBRO SOBRE EL 'ROMA'

Jos3 Mar3a Cardona-Natta
Voluntario

Hace 15 a3os (2009), Giuliano Marengo escribi3 el libro «*Le navi da guerra italiana internate alle baleari dopo el 8 settembre*» en el que relata la historia de la presencia de los barcos italianos en los puertos de Baleares a partir de septiembre de 1943 durante la 2ª guerra mundial. El padre de Giuliano era oficial del «Metraglieri» -uno de los cuatro barcos que llegaron a Mah3n el 10 de septiembre, llevando náufragos del Roma- luego continu3 su carrera en la Marina italiana alcanzando el grado de almirante.

Hace poco m3s de un a3o, nuestro recordado y entra3able Mario Cappa, consigui3 que Bruno De Marchi -hijo de un *marinaio* del Roma- hiciera la traducci3n del libro, siendo editado por la Fundaci3n Hospital de la Isla del Rey.

El pasado 10 de septiembre -d3a del 81 aniversario de la llegada de los barcos a Mah3n- con la presencia del agregado de defensa italiano CN Massimiliano Siragusa, se present3 el libro traducido -con el t3tulo «Buques de guerra italianos retenidos en Baleares tras el 8 de septiembre de 1943»- en los salones del Hotel Port-Mah3n.

Gran inter3s demostrado en su adquisici3n, no solo por la comunidad italiana, sino incluso por aquellos que de una u otra forma tuvieron contacto y se relacionaron con algunos de los italianos.

❖ **RECORDAR QUE** permanecieron en Mah3n algo m3s de 16 meses. Socios del Ateneo u Orfe3n, asistencia a fiestas patronales, obras de teatro, incluso ocho matrimonios con mahonesas... Son algunas de las actividades en las que forzosamente tuvieron que mantener contacto con los 'ind3genas' mahoneses.

A iniciativa de la Embajada italiana, se acord3 presentar el libro en Madrid. As3 d3a 6 de febrero, con asistencia del autor D. Giuliano Marengo, alto ejecutivo jur3dico de la administraci3n europea, residente

Palma de Mallorca.

Ateneo Barcelon3s.

d'Italia durant la II Guerra Mundial, l'enfonsament del cuirassat Roma i la retenci3 de 1.200 italians a Menorca (1943-1945)» en la que adem3s del general Luis Alejandro, intervino el catedr3tico italiano Alberto Pellegrini, gran conecedor de la historia, la cual expuso de forma muy exhaustiva, con brillantes y siendo muy did3ctico en su exposici3n a la que asistieron m3s de cien personas, entre ellos un grupo de menorquines, residentes en la ciudad condal y tambi3n asisti3 el alcalde de Caldes de Malavella. En esta ocasi3n lamentablemente el autor no pudo desplazarse desde Bruselas, tal como ten3a previsto, al sufrir una afecci3n respiratoria.

Al d3a siguiente jueves 27 se llev3 a cabo la presentaci3n en el Centro de Historia y Cultura Militar en Palma. Si bien ya se contaba con la ausencia por enfermedad del Sr. Marengo, en esta ocasi3n intervino en la presentaci3n el traductor del libro D. Bruno De Marchi, el cual -l3gicamente- es buen conecedor del mismo. De Marchi es hijo de uno de los náufragos del Roma y residente en Palma. Se da la circunstancia que este 2024 ha escrito el libro «*I Superstiti Della corazzata*

Roma» sobre el tema.

En todas las presentaciones (4) el p3blico ha demostrado inter3s por la obra, ello hace pensar en la posibilidad de una reedici3n»

en Bruselas, que se desplaz3 *ex profeso* e intervino en la presentaci3n en el Instituto de Historia y Cultura Militar.

Del mismo modo el pasado d3a 26 se llev3 a cabo la presentaci3n en el Ateneo de Barcelona en el marco de una conferencia bajo el t3tulo de «*El canvi de b3ndol*

❖ **EN TODAS** las presentaciones (4) el p3blico ha demostrado inter3s por la obra, adquiri3ndose ejemplares -como viene siendo habitual- al finalizar la presentaci3n.

Todo ello hace pensar en la posibilidad de una reedici3n dado que la obra -aunque reci3n traducida- tiene ya 15 a3os, permitiendo su actualizaci3n y ampliando algunos conceptos dado que han aparecido otros episodios poco conocidos y en la que se incorporar3n detalles de la estancia de los marinos italianos en Caldes de Malavella, donde fueron concentrados 1.025 de ellos, antes de su repatriaci3n a distintas zonas de Italia.

GABISCRIT GUSPIRES

Gabriel Cardona Prunera

Escriptor
microc3smic

Amanir3 aquest escrit amb un rajol3 de paraules olioses de primera premsada en fred. No crec que siguin mots massa verges, per3, s3 que m'agradaria que tinguessin aquella untuositat daurada i llaminera per cobrir la llesca d'aquesta p3gina amb sabors de la terra. Un polsim de sal li donar3 un toc mariner. Sense voler ser massa avinagr3t, li afegir3 un toc ex3tic de vinagreta amb esp3cies arom3tiques per estimular les sensibilitats olfactivas i digestives, sobretot, per entretenir el gust per una lectura assossegada.

M'assec davant el foc. Les flames abracen un tronc, apassionades, abrandadament, amb un amor d'aquells que cremen. Tanco els ulls, sento acarona-ments d'escalfor fins m3s amunt del clatell i el so d'un vent calent que s'enlaira per la xemeneia. Brases roents treuen la llengua i comencen a crepitar, llen3ant gotetes de llum, focs d'artifici, que s'esvaeixen guspirejant com sospirs d'un foc que esdevindr3 cendra o, invisiblement, s'esfumar3 en la freda nit de les engires del poble que t3 els peus dins la foscuria del port.

Amb un moviment inesperat de la meva mem3ria, obro el calaix d'un record que vull compartir, una guspira mental. Segurament, moltes persones que encara tresquen pel poble des Castell ho recordaran millor que no pas jo, que en aquell temps era un marrec d'encara no deu anys. Si no ho recordo malament, a primera hora dels capvespres sonava el lac3nic so trompeter d'una corneta que serpentejava pels aires per tal d'arriar aquella bandera del pollastre socarrat.

❖ **ENFILANT-SE PELS TEULATS**, esquivant les cantonades i ficant-se dins les orelles de la soldadesca de passeig, aquella musiqueta tenia un no s3 qu3 d'encanteri militar; doncs, els uniformats, com les ordenances ordenaven, festejant moltes vegades, s'havien de quedar quiets, posar-se tibats, erts com un pal3 i, alhora, saludar com les ordenances ordenaven.

Ensumant amb flaire patri3tica les notes fl3ccides que anunciaven el replec del *drapeau* nacional i un dia manco de mili, m'imagino que els soldats sovint es podien trobar en situacions inc3modes. Posats al cas, si en aquell moment estaven donant un pet3, 3s'havien de quedar a mitges i mossegar-se la llengua? Si alg3, just en aquell moment, s'arriava els cal3ons per imperioses necessitats fisiol3giques, 3s'havia d'aixecar esverat del forat amb tot pengimpenjam?...
Potser penseu que aix3 que dic s3n bestieses, per3, en aquell temps d'arbitrarietats, es feien i es deien molts barbarats si no es complien a cremadent el que les ordenances ordenaven.

Acte entorn del 8M 2025

■ L'associaci3 cristiana Alcem la Veu Menorca, en el marc de les reivindicacions feministes del 8M, us convida a la concentraci3 i preg3ria que es dur3 a terme diumenge, 9 de mar3 a les 11 hores a la pla3a de la Catedral i a les 11.15 hores al pati del Monestir de Santa Clara.

Tornarem a sortir al carrer, per manifestar la nostra esperan3a, amb el lema: «per una Esgl3sia amb igualtat», alhora que molta altra gent en m3s de trenta ciutats diferents de terri-

tori de l'Estat espanyol, tamb3 celebren aquest acte.

Treballam per una esgl3sia on totes i tots caminem junts, on les dones tinguin veu, on s'integri i es visibilitzi la diversitat sexual, on no tinguin cabuda ni discriminacions ni exclusions, liderada pel missatge de l'Evangeli. I sempre amb un eix de

continuar formant-nos dins aquesta perspectiva feminista. Per tot a33, creiem en la necessitat de donar visibilitat a aquestes q3estions dins la nostra societat i di3cesi menorquina.

A m3s aquest any, l'acte estar3 refor3at per l'inici de la Vaga de Dones Cat3liques, que es dur3 a terme durant tot el temps quaresmal, just per fer denotar el sexisme que hi ha a l'esgl3sia, i insistir amb la petici3 d'una esgl3sia m3s justa i igualit3ria. Aquesta vaga ens arriba des de l'organitzaci3 de Catholic Women's Strike a escala internacional, amb unes propostes que Alcem la Veu

Menorca adapta a la nostra viv3ncia, amb un tarann3 propi tal com 3s la preg3ria i la conscienciaci3 pel despertar d'uns costums arrelats en l'esgl3sia i que 3s necessari que ens deixem interpel·lar. Les nostres propostes s3n la de convidar a l'acte del 9 de mar3, on es repartir3 un distintiu per visibilitzar i portar durant la quaresma, i una preg3ria el 23 de mar3 a les 20 h al Monestir de Santa Clara.

Trobareu m3s informaci3 de les nostres activitats a les xarxes socials i al nostre blog.

ALCEM LA VEU MENORCA